

SLOVENSKI NAROD

Izjaja vsak dan popoldne, vseseri nedelje in praznika. — Inzerati do 50 petil vrst & Din 2, do 100 vrst & Din 2.50, od 100 do 300 vrst & Din 4, večji inzerati petil vrst & Din 4. — Popust po dogovoru, inzeratni davek posebej. — Slovenski Narod velja mesečno v Jugoslaviji Din 12.-, za tisočstvo Din 25.- Rokopisi se ne vračajo

UREDNIŠTVO IN UPRAVNIŠTVO
LJUBLJANA, Karlova ulica št. 6.
Telefon: 31-22, 31-23, 31-24, 31-25 in 31-26

Podružnice: MARIBOR Strossmayerjeva 3b — NOVO MESTO, Ljubljanska c. telefon št. 26. — CELJE: celjsko uredništvo: Strossmayerjeva ulica 1, telefon št. 48; podružnica uprave: Kocenova ulica 2, telefon št. 190. — JESENICE: Ob kolodvoru 101.
Poštna hranilnica v Ljubljani št. 10.351.

Pred važnimi odločitvami v mednarodni politiki:

Anglija na razpotju

Jutri bo imela angleška vlada sejo, na kateri se bo določila nadaljnja politika Anglije v mednarodnih vprašanjih — Angleško javno mnenje je razcepljeno na dva nasprotna tabora

London, 17. junija. r. Nedavni govor finančnega ministra Chamberlaina je izzval v angleški javnosti veliko zmešnjavo glede na vprašanje sankcij. Vsa angleška javnost se je razdelila v dva tabora in vse kaže, da obstojata zaradi tega vprašanja dve mnenji tudi v angleški vladi sami, saj je Baldwin sam izjavil v parlamentu, da bo vlada šele določila svoje stališče glede sankcij in glede na celotni kompleks vprašanj, ki so v zvezi z Društvom narodov.

Gre za dveje naziranj, ki si nasprotujeta v javnem mnenju. Eno je za omejitve sankcij, namreč za priznanje izvršenega dejstva v Abesiniji, iz česar naj bi se izvajal primeren nauk, da se mora reformirati Društvo narodov. Drugo naziranje je popolnoma nasprotno. Po tem naziranju bi opustitev sankcij pomenila kapitulacijo pred napadalcem in smrtni udarec Društvu narodov. Sankcije morajo po tem mnenju ostati nadalje v veljavi, če se želi ohraniti duh Društva narodov, brez katerega bi izginil tudi mir v Evropi. Prvo naziranje zastopajo Hoare, Chamberlain in starejši ministri v vladi, drugi pa pripisujejo Eden in mlajšim ministrom, ki so svoj čas preprečili Hoarejev in Lavalov načrt.

O zadržanju zunanje ministra Edena se prav za prav malo ve: zbudilo pa je pozornost, da so listi, ki imajo tesnejše zveze z zunanjim uradom, ostro napadli Chamberlaina zaradi njegove izjave, po kateri bi bilo nadaljevanje sankcij neumnost. Nasprotno zahtevajo listi, ki so protisankcionistično razpoloženi: naj zunanji minister Eden poda ostanko, da se je njegova politika pokazala kot pozešna in da pomeni njegov nadaljnji obstanek v vladi za njo samo breme. Konservativci se kažejo naklonjeni Chamberlainovemu naziranju, kateremu pa se ogroženo upira vsa parlamentarna opozicija in močna unija prijateljev Društva narodov, ki ima še vedno velik vpliv v politični javnosti in sicer ne samo v opozicijski. Unija je objavila zahtevo, naj se sankcije proti Italiji poostre. Prav tako se izreka za primerne reforme Društva narodov, toda povsem drugačno, kakor pa se pripljuje intencijam vlade.

Opozicijski krogi vidijo v Chamberlainovi izjavi potrditev, da namerava angleška vlada predlagati tako reformo Društva narodov, ki bi pomenila opustitev kolektivnega sistema in uvedbo načel regionalnih obveznosti, po katerih naj bi bil vsak član Društva narodov dolžan izvajati sankcije samo na področju svojih direktnih političnih interesov.

Ta bi angleška vlada zavzela eno izmed ekstremnih stališč je malo verjetno. O kakih poostritih sankcij proti Italiji pač ne more biti govora, ker je gotovo, da misli angleška vlada na njihovo likvidacijo. Prav tako je govorilo, da bodo Anglija izstopili v Zenevi tezo o reformi Društva narodov v smislu razmejitve odgovornosti posameznih članov DN. Vse to pa naj bi se izvedlo postopno v obliki, ki ne bi zbujala vtise, kakor se sedaj kaže, da opušča Anglija idejo Društva narodov. Vsekakor je gotovo, da se bo razmeroma radikalno revidirala zunanja politika, ki jo je započel Eden.

Vlada je sklenila, da poda v četrtek v spodnji zbornici deklaracijo o problemu sankcij in reformi Društva narodov. Zato je Eden na večerajšnji seji parlamenta odklonil odgovor na razna vprašanja opozicije z izgovorom, da bo podana po vladni izjavi v četrtek prilika za obširno debato v tej stvari.

Kakor se je zvedelo, se je abesinski cesar sedaj odločil, da vendarle odide v Zenevo za čas zasedanja sveta in skupščine Društva narodov. Neguš upa, da bo prišel ob tej priliki v stik, čeprav samo zasebno, z vsemi vplivnejšimi delegati Društva narodov. Iz Londona bo odpotoval še jutri ter se bo nastanil v Veveyu, kjer ima svojo vilo. Prihodnji dnevi bodo odločilnega pomena za njegovo nadaljo usodo.

Današnji »Daily Telegraph« objavlja poročilo svojega rimskega depesnika, da bo Italija, če se pravčasno ukinjejo sankcije, ne samo v konferenci v Montreuxu, ampak tudi na locarnski konferenci, ki se bo sestala takoj, ko bo angleška vlada prejela jermški odgovor na svoja vprašanja. To pa še ne pomeni, da se Italija vada reševanju vseh problemov. Menijo, da se bo Mussolini pri zamenjavi načela kolektivne varnosti s sistemom regionalnih paktov.

Švica proti sankcijam

Bern, 17. junija. AA. Na seji državnega sveta je na vprašanje nekega liberalnega poslanca Motta izjavil, da se po mnenju

zveznega sveta sankcije proti Italiji morajo ukiniti, švica bo zahtevala od Društva narodov, naj sprejme sklep v tem smislu.

Južna Afrika za sankcije

Capetown, 17. junija. AA. General Her-zog, ministrski predsednik Južnoafriške unije, je v svojem govoru v parlamentu izjavil, da bo Južnoafriška unija zahtevala, naj se še naprej izvajajo sankcije proti Italiji. Mi ne smemo biti nezvesti Društvu narodov, je poudaril, ker grozijo druge države, da bodo izstopile.

Stališče Francije in Rusije

Pariz, 17. junija. r. Tudi v pariških vladnih krogih je prišlo v vprašanje sankcij do odločilnega preokreta. Sankcije so uničile

streško fronto in omogočile francoski lokarnski poraz. Če bi sankcij ne bilo, bi se lahko fronta držav, ki so se sporazumele v Stresi, odločno branila proti nemškemu imperijalizmu in preprečila nemško izvršeno dejstvo z dne 7. marea. Zaradi tega in zaradi vseh mogočih bodočih posledic sankcijske akcije Društva narodov za Francijo, je bila francoska vlada prisiljena, da se zavzame za ukinitve sankcij, čeprav to prvotno ni bilo v socialističnem zunanje-političnem programu. Predvsem se Francija ne bo upirala ukinitvi sankcij, ker vse kaže, da je tudi Moskva izpremenila svoje nazore in da si skuša v zadnjem času celo zagotoviti vse mogoče prednosti za primer, če pride do obnove trgovinskih odnosov z Italijo, ki je bila včasih dober odjemalec ruskih proizvodov. Za Moskvo je predvsem važno, da si na evropski strani zaščiti hrbet za primer, ko bo padla odločitev na Daljnem vzhodu, ki se vedno hitreje bliža.

Italijanska spomenica DN

Italija bo zahtevala izključitev Abesinije iz Društva narodov

Rim, 17. junija. z. Agencija Stefani poroča, da sestavlja sedaj italijanska vlada obširno spomenico, ki jo bo italijanski delegat izročil Društvu narodov še pred začetkom izrednega zasedanja, ki je sklicano za konec tega meseca. V tej spomenici bo italijanska vlada ponovno obrazložila svojo stališče ter naglasila, da odklanja vsako sodelovanje takoj pri reformi Društva narodov, kakor pri reševanju aktualnih mednarodnih problemov, dokler Društvo na-

rodov ne popravi svoje juridične zmote in prekliče svoj sklep, s katerim je proglasila Italijo za napadalca. V skladu s tem mora Društvo narodov izvajati vse nadaljnje posledice, ukiniti sankcije in izključiti Abesinijo iz članstva Društva narodov. Dokler se to ne zgodi, Italija neče in ne more sodelovati v Zenevi. Ta spomenica bo pomenila nekako napoved izstopa Italije iz Društva narodov.

Abesinija še ni pomirjena

Pogajanja med italijansko in francosko vlado za abesinsko železnico

Pariz, 17. junija. z. Agencija »Fournier« poroča iz Džibutija, da se vršijo trenutno med italijansko in francosko vlado pogajanja glede železniške proge iz Džibutija v Adis Abebo. Ta pogajanja so postala potrebna, ker imajo francoske kolonijske čete zasedeno železniško postajo v Diredavi. Tamkaj je nedavno prišlo do incidenta, ker je neki italijanski častnik zahteval od fran-

coskih čet, naj zamenjajo francosko državno iz italijanskega trobojca. Potniki, ki prihajajo iz Adis Abebe, pripovedujejo, da se Abesinci zbirajo v okrajih, ki jih še niso zasedli Italijani ter so še vedno resno nevarni italijanskim zasedbenim četam. Pokrajine južno in zahodno od železnice kaže proge so na več točkah zasedli močni oddelki Abesincev.

Ruždi Aras v Beogradu

Beograd, 17. junija. p. Snoči je na svojem potovanju v Pariz, odnosno v Montreux, prišel v Beograd turški zunanji minister dr. Tevfik Ruždi Aras. Na kolo-dvoru so ga pozdravili pomočnik zunanje-ga ministra dr. Martinac z višjimi uradniki zunanje-ga ministarstva, nadalje turški in rumunski poslanik z osebojem poslaništva. Ruždi Aras ostane do drevi v Beogradu in bo v teku dneva konferiral z ministrskim predsednikom dr. Stojadinovi-čem o aktualnih mednarodnih vprašanjih. Ruždi Aras potuje na konferenco, na kateri bodo razpravljali o zopetni utrditvi Dardanel.

Zaupnica španski vladi

Madrid, 17. junija. AA. Parlament je bil večeraj več v znaku interpelacije Gila Roblesa, ki je vpraševal vlado o miru in redu v državi. Robles je izjavil, da je bilo od nastopa vlade »ljudske fronte« v Španiji porušenih in poškodovanih 251 cerkev. V spopadih med političnim nasprotniki je bilo ubitih 259 ljudi, ranjenih pa 1287. Na cestah v provinci organizacije radikalnih levicarjev ustavljajo avtomobile turistov in jih silijo, da plačajo za prehod. Robles je zaključil z ugotovitvijo, da nimajo odredbe vlade za red in mir nobenega učinka. Po debati o tej interpelaciji je parlament izglasoval vladi zaupnico z 207 glasovi. Proti ni glasoval nihče.

Kralj Karol za svojece žrtev v Cotroceniju

Bukarešta, 17. junija. AA. Po nesreči, ki se je pripetila 8. junija pri proslavi očet-nice njegovega vladanja, je kralj Karol podaril tri milijone lejev (okoli milijon Din) za pomoč družinam pomorčencev.

Palestina vzbuja vedno večje skrbi

London, 17. junija. z. Danes bo imela angleška vlada izredno sejo, ki bo posvečena izključno položaju v Palestini ki povzroča angleški vladi vedno večje skrbi. Na tej seji bodo podrobno proučili najnovejša poročila vrhovnega komisarja v Palestini ter mu dali nova navodila, obenem pa bodo tudi določili glavne smernice za izjavo, ki jo bo v petek podal v spodnji zbornici kolonijalski minister.

Jeruzalem, 17. junija. AA. Poleg več aretiranih arabskih voditeljev, ki so že v koncentracijskih taboriščih, je policija večeraj poslala še 15 prvakov in agitatorjev v koncentracijsko taborišče Sera Fald.

Z mednarodne konference za delo

Zeneva, 17. junija. AA. Komisija mednarodnega kongresa za delo je s 16 glasovi proti 6 sprejela načrt konvencije o 40urnem delu na teden v tekstilni industriji. Sedem delegatov, ki so zastopali delodajalce, je glasovalo proti. Delegat Jugoslavije se je vzdržal glasovanja. Delegati Anglije, Madžarske in Venezuele so bili odsotni. Načrt konvencije o 40urnem delu na teden v železarski industriji je bil sprejet z 19 glasovi proti 15. Stirje delegati so se vzdržali glasovanja. Proti so glasovali delodajalci in vladni delegati Anglije in Brazilije.

Izgredi stavkujočih v Lublinu

Varišva, 17. junija. AA. V bližini Lublina so se med manifestacijami stavkujočih delavcev pripetili izgredi, ki so se kasneje izpremenili v napad na policijo. Policija se je morala braniti z orožjem. Dve osebi sta bili ranjeni in je ena pri prenosu v bolnico umrla. Hujskače je policija ujetila. Red je vzpostavljen.

Stavkovno gibanje v Belgiji se čim dalje bolj širi

V Bruslju in raznih drugih mestih je ustanovljen tudi ves tramvajski promet

Bruselj, 17. junija. w. Stavkovni položaj v Liegeu se je še bolj poslabšal. Večeraj je v delavskih okrajih vladalo precejšnje vznemirjenje. Nekatere vozove cestne železnice ki so za silo vzdrževali promet, so stavkujoči ustavljali, jih obmetavali s kamenjem, jih močno poškodovali in tudi pomejali s trov. Zato je cestno železniška družba začasno ustavila ves promet. Prav tako je ustavljen promet cestne železnice v vseh predmestjih Liegea. V Herstahlu, kjer so velike železarnice, so stavkujoči gospodari na ulici. Voda dobiva vsako uro podrobna poročila o razvoju stavke. Ministrski predsednik Van Zeeland je imel večeraj daljši razgovor s kraljem.

V Sereingu so vse trgovine zaprte. V stavko so stopili tudi delavci in nameščenci raznih občinskih podjetij. Rudarska stavka se je razširila tudi na pokrajino Campine in na Luksemburg. Tu stavkajo tudi kovinarji.

Povečnik orožniškega polka v Bruslju je bil poslan v Liege, da bi osebno vodil varnostne ukrepe zaradi stavke. Takoj po prihodu je stopil v stik z guvernerjem in županom. Glavni odbor sindikata je objavil proglas delavstvu, naj ostane mirno, z vseh

strani pa prihajajo vesti, da stavkujoči sistematično terorizirajo tovariše po podjetjih. V okolici Limburga so orožniki razgnali kolesarsko kolono stavkujočih iz Liegea, ki je bila na poti v Limbourg, da bi pregovorila na stavko tamošnje delavstvo.

Bruselj, 17. junija. z. Stavkovni pokret se vedno bolj širi. V okolici Liegea je že proglašena splošna stavka in se ji je doslej pridružil že okrog 250.000 delavcev. Tudi v ostalih pokrajinah se stavkovni pokret naglo širi in računajo, da bo v par dneh na vsej črti izvedena generalna stavka.

Ponehavanje stavke v Franciji

Pariz, 17. junija. AA. V teku večerajšnjega dne se je v Parizu in ostalih krajih okoli Pariza vrnilo na delo skupaj okoli 14.000 delavcev. V Parizu in okolici Pariza stavka še sedaj okoli 63.000 delavcev.

Amerika bo iztirjala vse vojne dolgeve

Washington, 17. junija. o. Na kongresu republikanske stranke je že znani republikanski predsedniški kandidat Landon izjavil, da bo v primeru izvolitve za predsednika Zedinjenih držav takoj započel diplomatsko akcijo, naj se ameriški vojni dolžniki prisilijo plačilu vseh svojih dolgov iz svetovne vojne, ki znašajo nad 12 milijard dolarjev.

Naš tujski promet z Nemčijo

Ljubljana, 17. junija. Kakor je znano je 8. t. m. stopil v veljavo nov sporazum med našo Narodno banko in nemško Reichsbank, po katerem se turistična klirinška marka fiksira za trajanje cele sezone po minimalnem tečaju 14 Din, ki se bo še celo popravljala. Ni se pa moglo doseči, da bi se potni akreditivi glasili na dinarje, temveč se bodo še vedno kot dosedaj glasili na marke, vsled česar imajo nemški potniki uradi znatno zmanjšan interes za našo državo, ker po obstoječih deviznih predpisih ne morejo izdajati hotelskih bonov. Da bi se našla v tem pogledu hitra rešitev, se je Srednje-evropski polniški urad (Mitteleuropäisches Reisbüro) v Berlinu odločil, da bi izdajal take hotelske bone v skladu z nemškimi deviznimi predpisi v skladu, da bodo na njih cene označene v markah. Na ta način se bo v veliki meri ojačilo zanimanje nemških potniških uradov za naš turizem. Zato se obrača Zveza za tujski promet v Sloveniji na vse hotelirje, da javijo čimprej svoje cene v nemških markah (na podlagi 14 Din za vsako RM) direktiji Mitteleuropäisches Reisebüroja, Berlin Postdammer Platz in drugim potniškim uradom v Nemčiji, s katerimi so v zvezi, odnosno želijo poslovati.

DR. ALEKSANDER BODI

ILIJ A NOVAKOVIĆ

Kupuj domače blago!

Denar so ponarejali in razpečavali

Obravnava proti petim ponarejalcem kovancev —

Ljubljana, 17. junija. Pred tukanjšnjim senatom se je davi pričela razprava proti petim ponarejalcem kovancev in sicer 29letnemu posestnikovem sinu Ivanu Kastelcu z Otič Vrha, 27letnemu posestnikovemu sinu Francu Kastelcu, 24letnemu posestnikovemu sinu Antonu Kastelcu, 22letnemu poljedelskemu hlapcu Ignacu Kastelcu in 24letnemu delavcu Antonu Fincu iz Peči, srez Litija. Obtožnica navaja dvanajst primerov ponarejanja in razpečevanja kovancev in očita Ivanu, Francu in Antonu, da so lani na Otič vrhu ponarejali kovanice po 20 Din ter jih spravili 20 do 25 v promet. Tako jih je Ivan plasiral v Litijo, v Trebnjem in Stični, France v Zalogu in na živilskem trgu v Ljubljani, Anton v vlak in v Ljubljani, kjer je v trgovini Schneider in Verovšek plačal račun. Ignac je obtožen, da je sprejel od France nekaj kovancev z namenom, da jih optli, a France in Finc sta spomladi leta 1935. napravila model iz mavca ter villa 6 kovancev po 20 Din, poskušala pa tudi delati kovanice za 50 Din. Ivan je tudi obtožen, da je zavajal Ignaca k razpečevanju in mu izročil več falzifikatov. V razlogih navaja obtožnica, da je spomladi leta 1935. Anton Finc, ki je bil že leto popreje pred okrožnim sodiščem v Novem mestu kaznovan zaradi ponarejanja bankovcev, včasih tudi France Kastelcu

pečeni model in način vlijanja kovancev. Prvi poskus sicer niso uspeli, naposled se jim je pa vendarle posrečilo, da so kljub slabemu materialu ponarejene kovanice spravili v promet. Pozneje sta Ivan in France napravila model iz mavca, ki se pe ni obnesel, nakar je Ivan kupil v Trebnjem kilo bakra, napravil v bakreni plošč dober negativ in vlival kovanice iz mešanice kositr, svinca in bakra. Tako izdelane kovanice se je opilil na robovih. Pri hišni preiskavi so na domu zaplenili razne kovinske odpadke z odtisi kovancev, pokvarjene dele falzifikatov, posode za topljenje materiala. Bakreni model je Ivan tik pred preiskavo vrget oziroma skril v gnoj, kjer so ga našli, a model iz mavca je razbil. Razpečali so vse ponarejene falzifikate razen dveh.

Obravnava do zaključka lista ni bila končana.

Borzna poročila. INOZEMSKA BORZE

Curtis, 17. junija. Beograd 7, Pariz 20.37, London 15.40, New York 309.50, Bruselj 52.325, Milan 24.35, Madrid 42.20, Amsterdam 209.20, Berlin 124.60, Dunaj 58.40, Praga 12.79, Varšava 58.10, Bukarešta 2.80.

Naš poslanik v Moskvi — tihotapec

Umazana afera dr. Bodija in njegovih pajdašev — Na dan prihaja vedno več njegovih lumparij

Ljubljana, 17. junija. Prav tiste dni, ko so se v Beogradu sestajali mednarodni kriminalisti vsega sveta, je v prestolici prišla na dan umazana afera, v katero je zapleten polnomočni minister in izredni poslanik v Moskvi dr. Aleksander Bodi. Takrat je tudi agencija Avala javila kratko vest, da je dr. Aleksander Bodi vpokojen. Vpokojen je bil tudi Ilija Novaković, svetnik zunanjega ministrstva. Vest o upokojitvi odličnih diplomatov je izzvala sedeva precejšnjo pozornost, a še večjo senzacijo, ko se je zvedelo, da je dr. Bodi izbral svoj visoki položaj in zaupanje vlade ter postal tihotapec na debelo in tudi ponarejevalec, kakor se je pozneje ugotovilo. A ko so ga hoteli poklicati na odgovor, je mož — pobegnil v inozemstvo. V zvezi s to afero je objavila beogradska »Politika« zanimiva razkritja, ki mečejo čudno luč na moralo bivšega poslanika. V afero so bili zapleteni tudi beograjski trgovci, prodajalec starin, pohištva in preprog Pavle Gluck, direktor spedijskega podjetja »Interkontinental« Steiner in ruski emigrant Ivan Nečajev, bivši oficir carske garde in svak dr. Bodija ter šef protokola ministrstva zunanjih del g. Ilija Novaković in dve osebi nekega tujskega poslanstva.

Dr. Bodi je izbral svoj visoki položaj na ta način, da je uvažal kot poslanik razno blago. Ni se pa zadovoljil morda s škatico cigar ali steklenico parfema, temveč je nakupoval v inozemstvu dragocene predmete, zlasti preproge. Vse to blago namreč ni bilo podvrženo carini, mitnini in drugim carinskim predpisom in je prišlo v državo po cen, kakor je bilo nabavljeno v inozemstvu. Dr. Bodi tega ni nakupoval morda zase ali za svoje sicer razkošno opremljene stanovanje, temveč za — kupčijo. Prodajal je vsa to roba naprej in pri tem zaslužil težke milijone, ki bi jih sicer morala dobiti državna blagajna. Policija je v njegovem stanovanju odkrila pravo skladišče vtihotapljenega blaga.

Policija je seveda zaslišala že večkrat Bodijevo ženo lepo Lidijo, ki pa o manipulacijah svojega moža noče ničesar vedeti in tudi zatrjuje, da njen mož ni pobegnil, temveč je odšel v inozemstvo le na odih. V afero je zaposlen kot rečeno tudi

njen brat, bivši ruski oficir Nečajev, ki je imel perzijske preproge v komisijaki prodaji. Te preproge je dobival od Bodija in jih prodajal naprej.

Šef protokola ministrstva zunanjih del g. Ilija Novaković je podpisal listine in dovoljenja za uvoz blaga, namenjenega šefom in članom tujih poslaništev za njihovo lastno uporabo. To je sicer popolnoma legalno in tako poslujejo po vseh državah, ali v Bodijevem primeru je bilo blago uvoženo kot predmeti, ki jih rabi poslaništvo, v resnici je pa prihajalo naravnost v hišo dr. Bodija v Požarevačkovo ulico 28, odkoder je potom raznih Gluckov, Steinerjev, Nečajev in drugih bilo prodano.

Ta afera zavzema vedno širši obseg in je že razširjena na vso državo, zapleteno je pa v njo tudi mnogo drugih ljudi.

ODMEV TUDI V LJUBLJANI

Dr. Bodi je imel svoje pomočnike in prekupevalce po vsej državi in zlasti spreten je bil v tem pogledu njegov svak Nečajev, ki je bil tudi večkrat v Ljubljani. Del dragocenega blaga, s katerimi je trgovoval dr. Bodi, je prišel tudi v naše kraje, ker je tako dr. Bodi lažje prikrival svoje sleparske manipulacije. V zvezi s odkritjem afeze je tukajšnja uprava glavne carinarnice napravila obširno preiskavo, ki je dala presenetljive rezultate. Ugotovljeno je, da so večje množine nezakonitih preprog v Sloveniji in na Hrvaškem

NOVA ODKRITJA

Beogradska policija in druge so še vedno marljivo na delu, da pojasnijo vse podrobnosti umazane afeze, zlasti pa, da ugotovijo, kje je še nakopičeno vtihotapljenega blaga. V tem pravcu zaslišuje Nečajeva in Bodijeve, vendar od njih ni mogoče dosti zvedeti. Včeraj pa je policija vendarle odkrila novo zalogo preprog. Beogradska Francosko-srbska banka je namreč obvestila policijo, da je 22. aprila trgovec »Antike« Pavle Gluck prosil v banki za 40.000 Din posojila na menico, a ko mu banka posojilo odbila, je za zahtevano posojilo ponudil banki 10 dragocenih perzijskih preprog. Na listini, ki jo je overil javni notar iz Zemuna, je zapisano, da daje Ivan Nečajev svojih 10 perzijskih preprog kot jamstvo za posojilo Pavla Glucka.

Živilski trg

Ljubljana, 17. junija. Živilski trg je zdaj pri nas živahen kakor v pravih veletrgih. Na Pogacarjevem trgu se je začela veletrogovina s sadjem. Prodajajo tudi hruške in jabolka, ne le črešnji. Dovož črešenj je skoraj prevelik ter mnogo blaga zgine, zato so danes nekateri prodajalci prodajali črešnje celo po 3 Din. Trdili so, da niso živci, česar se neke gospodinje zelo boje. Ljubljancem in konzumirajo neverjetne količine črešenj, kakor da se hranijo samo z njimi. V denar pa gre zelo sočivje, zlasti stročji fižol in novi krompir, ki se le že peneči do 1.50 Din kg. Zdjaj sta stari in novi krompir enako draga. Gospodinje raje kupujejo novega. Stročji fižol je v splošnem po 4 do 5 Din kg.

Cim je postalo toplo vreme, je začel pa dati konzum mesa. Cene mesa so na našem trgu najbolj stalne. Ko se je podražila goveja živina, se meso ni tako podražilo, kakor so se bale gospodinje. Tako nekateri mesarji prodajajo goveje meso izpod 10 Din — tu in tam celo po 6 do 8 Din — čeprav bi se morali držati predpisanih cen 10 do 12 Din. Seveda ceneno goveje meso ni izvrstno, ter je dovolj drago. Prasičje meso I. vrste je po 16 Din kg, telečje po 14 Din. Najlepa slanina je po 14 do 15 Din. Gospodinje seveda cenijo mnogo bolj piške kakor drugo meso, zato se vedno sučejo na perutninskem trgu, čeprav pogosto le težkajko piščance in barančajo za nje »brez upa zmage«. Priznati je treba, da so se piščanci tudi malo penečili. Par drobnih pišk je po 20 Din. Pozimi so jih pa prodajali po 35 do 40 Din. Nekotiki gineše in sadjana rutina, vendar je dovolj draga. Mešani postajajo počasi vegetarijanci; čim bolj vroče je in čim višji je datum, tem več konzumirajo zelenjave, sočivja in sadja.

Ekskurzija v inozemstvo

Ljubljana, 17. junija. Človek se mora učiti vse življenje, če se dobro zavedajo absolventi naše tehniške srednje šole. Teh absolventov ter njihove strokovne usposobljenosti žal naša podjetja ne vedo dovolj ceniti in imajo še vedno tuji prednost. Absolventi delovodskih šol na tehniški srednji šoli, organizirani v Organizaciji praktičnih tehnikov, se marljivo izobražujejo. Pozimj prirejo vsak teden poučna predavanja, poleti pa izlete v naše industrijske kraje. Od časa do časa priredijo tudi večje ekskurzije v inozemstvo. Tudi zdaj se pripravljajo na pot v Nemčijo.

Letošnja ekskurzija, ki jo pripravljajo ti delavni fantje, bo še četrta. Naprej so nameravali potovati po naši državi, da bi se bolje seznanili z industrijskimi podjetji, ki bi naj nameravala absolvente naših strokovnih šol. Toda za to ekskurzijo ni bilo dovolj prijav, najbrž zaradi tega, ker fantje žele videti res moderne industrijske obrate, kjer bi lahko videli kaj novega, in ker bi stroški ekskurzije doma menda ne bili niti manjši od potovanja v inozemstvo. Odločili so se, da poidejo v Nemčijo 5. septembra, da si v štirih dneh ogledajo München, nazaj grede pa še Salzburg. Nemški tehniški muzej v Münchnu je nekakšna romarska pot tehnikov, kamor si želi poročati vsak vsaj enkrat. In s tem muzejem se res ne more kosati nič podobnega po njegovi oglednici in zanimivosti, predvsem za tehnika. Pomislite samo, da napravi 18 km dolgo pot, če si ogledate vse oddelke. V muzeju je prikazan popoln razvoj tehnike od osnov do

dandanes. Razen tehniškega muzeja si bo do udeleženci ekskurzije ogledali še nekater tovarne.

Vse prejšnje ekskurzije organizacije so imele precej udeležencev. Ker so vedno po učnega značaja, je organizacija za nje prejela vselej podpore. Prosila je za podporo tudi ob tej priliki in upa, da prošnja ne bo zavrnjena. Član organizacije so po večini revni. Značilno je, kako dobro se zavedajo pomena poučnih ekskurzij, kar se kaže v tem, da ima organizacija ekskurzijski sklad, kamor vplačujejo mnogi po celo leto prispevke, ki si jih pogosto v pravem pomenu besede odtrgajo od ust. Računajo, da bo ta ekskurzija stala posameznika nad 700 Din, ako ne bodo prejeli nobene podpore. Brez podpore se pa ekskurzije ne bodo mogli udeležiti revnejši. Zdjaj se sprejemajo prijave. Zanimanje za ekskurzijo je veliko med člani. Udeležbo se je lahko tudi nečlani, ki pa seveda ne morejo uživati posebnih ugodnosti, ki jih nudi organizacija. Udeležencev bo najmanj okrog 30.

Kolonija 40 mučenikov

Pisali smo pred tedni o naši koloniji; zeleli smo si cestarja, sedaj si pa še želimo, da bi nas ob večernih urah tudi posetil službojoči redar. V začetku meseca naj je službo ob pol 11 ponoči grozovito vpilje in kričanje »haloo! misli! smo, da gorijo hiše, ker pa vendar, hvalabogu, te nesreče ni bilo, smo opazili kričalka, ki ni našel poti domu in s klicem »haloo! misli! zbujati nas mirne koloniste, da bi mu pokazali. Ljubljansko vino ima kakor noč, tudi svojo moč. Pa kaj to, to se že odpusti.

Prišli pa so od nekega sladkosnedneži na naše jagode. Na dveh vrhovih so tatinski prsti opustošili grede, na katerih je bilo vse polno lepih vrtnih jagod. Seveda paznika ni nobenega posebnega tu za naše vrtove, psi pa so dobrodošni, kakor bi poznali prijatelje jagod.

Prosil, bi se bi tu in tam prišel v temni službojoči organ policijske straže, saj pot sedaj ni slabši: videl bi marsikaj in bili bi mu hvaležni. Drugače pa je pri nas vzoren red in se veseliš sedaj pri krasnem vremenu; pa kaj, ko pride kmalu morka jesen in bela zima in takrat se sele najemniki bliže mesta.

Podražitev cementa

Ljubljana, 17. junija. Široka javnost je skoraj prezrla podražitev cementa, ki pa ne bo ostala brez težjih posledic za naše gospodarsko življenje. Lani so prodajale tvornice cementa vagon cementa okroglo po 4.000 Din, če računamo prevoz, vrede in vse javne dajatve. Letos pa zahtevajo za vagon cementa 5.800 Din. Stvarni stroški se v glavnem niso izpremenili. Prevoz, cena vrede in državna trošarina so ostali isti, samo davek na poslovni promet se je povečal od 2,8 na 3,2 odst. kar bi pomenilo pri vagonu največ 10 Din. Stvarni stroški znašajo največ 2381 Din, dočim se je cement podražil skoraj za 100 odstotkov.

Delavske mezdje so ostale neizpremenjene. Kje torej tihi vzrok, da se je cement podražil? V aprilu so se kartelirale glavne tvornice cementa in sicer tik pred letošnjo gradbeno sezono. Kartel je potrdilo trgovinsko ministrstvo. Država je največji konzument cementa, saj ga porabi za javna dela na leto okrog 15.000 vagonov. To pomeni, da bo plačala karteliranim tvornicam celih 24.000.000 Din na razliki med cenami cementa lani in letos. V Zenici se razširja železarna in samo za temelje novih celotaj bodo porabili okrog 500 vagonov

cementa. Nemci, ki so prevzeli ta dela, so takoj ponudili svoj cement po zelo nizki ceni, toda država je odredila zaščitno ceno na cement v znesku 4.000 Din od vagona in tako je izključeno, da bi mogli uvažati cement iz Nemčije.

Pomladne sapice so nevarne

Kamnik, 14. junija. Pomladni meseci se lahko imenujejo tudi meseci ljubezni. Priroda odivi v vsej svoji krasoti, po ozelenem drevu vidimo ptičke, ki po dva in dva žvrgolita in prepevata pesem ljubezni. Pa tudi pri ljudeh ni dosti drugače. Samo ogledajte si naša sprehaljšča, nikjer ne boste našli sprehajalca samega. To pa velja seveda samo za neporočene. Z zakoni je stvar drugačna. Ti morajo svoje srčne občutke skrivati, če pa so le prepušeni in nekega dne bruhnejo na dan, je katastrofa tu. — Naši kamniški zakonski možje pripadajo oni skupini zakonskih mož, ki se jim pravi tako po domače: »Copatarji«. Mirni in tihi v svoji »ženaboječnosti« si ne upajo črhiti besedice. Pa se je med njimi le našel junak, ki je pod vplivom pomladnih sapic kratkoma ušel svoji ženi in ni za njim ne duha ne sluha. Zgledi vlečejo in na mah se je našlo v Kamniku še 15 takih junakov. Pa tudi ženski spol ni zaostajal. Prvi je ušel in se ni več vrnil. Drugi ga je posnemal, ali jo je po treh dneh spokorno primahal, ves skesan in skušen, s culico v roki. Svoji drage ženi in naročje in ob svidenju sta si s solzami v očeh obljubila večno zvestobo. Tretjemu je ušla žena z vsem pohištvo in ni nobenih izsledov, da bi se vrnila. Četrty je tudi pobegnil, ali samo do konca mesta, kjer si je pa premislil in se vrnil nazaj v prvo gostilno: tja je kmalu prišla tudi njegova boljša polovica in pri tretjem litru cvička je prišlo do poravnave, nakar sta se veselo gugajo vrnila v prijetno zakonsko gnezdece. Peti se hoče ločiti, ker mu žena ponoči preveč smrči itd., skratka 16 ločitvenih tožb imamo trenutno v preteku.

Za nameček naj omenimo še to, da je pred kratkim prišlo v parku do srditega pretepa med dvema gospodoma, ki sta oba že davno srečala Abrahama. Stepla sta se zaradi mlade dekleta, za katerim je obema uhajalo oko. Eden je dobil po glavi s palico, drugi pa s težkim kamnom. Pri tem sta na slovesno-vsak zase hitela zatrjevati, da jo imata rada in da imata resne namene. Stvar se bo razčistila pred sodiščem. — Tako je s kamniškimi zakoni. Mnogi ugrajajo, kaj naj bo temu vzrok in nekatere stare mamice so pogruntale, da je temu krivo hroščevje leto.

Iz Maribora

— Za stavbnimi delavci še brivci. Za medznim gibanjem mariborskih stavbnih delavcev se je pričela še borba za izboljšanje položaja brivskih in lasničarskih pomočnikov. Za četrtek 18. t.m. je sklicala Zveza brivskih in lasničarskih pomočnikov in pomočnik v Mariboru veliko zborovanje, ki se bo ob 20. uri vršilo v dvorani Delavske zbornice. Razpravljali bodo o kolektivni pogodbi in o delovnem času.

— Policijska vest. Podnadzornik policijskih agentov g. Peter Zlatič v Mariboru je v istem svojstvu premeščen k upravi policije v Split.

— Na morje... Te dni je neznankam od doma odšel 16letni ključavničarski vajenec Albert F. iz Trstenjakove ulice. Pogrešani je večkrat dejal, da pojde s tovarišem na morje, zato se v tej smeri vrše poizvedbe.

— Zopet vlom v blagajno. Še neizsledeni vlomilci so vdrli s ponarejenimi ključji v pisarno Hranilnice in posojilnice na Cenu pri Ljutomeru ter se lotili železne blagajne, ki so jo na treh mestih navrtali ter nasilno vdrli v predale. Imeli pa so smolo, ker so poleg listin našli v blagajni samo 5 dinarjev, ki so jih odnesli. Na delu so bili poklicni vlomilci, ker so prstne odtise spretno zabrali z neko rumeno maslo, na begu pa so izgubili rokavice, ki so jih rabili pri vplemu. Poizvedbe so ostale doslej brez uspeha.

— Putnikovi izleti. Na podlagi jugoslovensko-avstrijske turistične konvencije z dne 2. avgusta 1935, prireditelj Putnik v Mariboru slednje izlete z avtokarom: 28—29 junija, 3—4 julija, 7—8 julija in 9—10 julija v Maria Zell (cena vožnje Din 200 za osebo) ter 5. julija na Vrbsko jezero (cena vožnje Din 120.— za osebo). Vse nadaljnje informacije in prijave pri Putniku, Maribor, Aleksandrova cesta 35, tel. 21—22.

— Usporedna karambol. Na cesti Sv. Ožbalt-Brezno sta trčila kolearski 23letni splevar Franc Sinreich iz Brezna in neki tovarni avtomobil. Posledice karambola so bile zelo hude. Kolearski je otežal z razbitim lobanjo, poškodovanimi očmi in podplutbami po vsem telesu. Nesrečnejši je ležal na cesti dve uri v nezavesti brez pomoči in so ga v zadnjem hipu pripeljali v mariborsko bolnico, kjer mu bodo z operacijo morda še rešili življenje.

— Napad s noži in koli. Preteklo noč je šest neznanih napadalec v pohorskih gozdovih blizu Sv. Martina napadlo 34letnega zidarja Vinka Rebernika iz Zg. Poljake in ga z noži ter koli do nezvesti obdelalo. Zadobel je nevarne rane po glavi, zlomili pa so mu tudi desno roko. Poškodovanec se zdravi v tukajšnji bolnici.

— Utopljenka s rošnim vencem okrog vratu. Mariborska policija je bila obveščena, da so pri Dobovi polegali iz Save 20 do 28 let staro neznanu utoplenko, ki je bila v sami srajci, okoli vratu pa je imela rožni venec. Utopljenka je 160 cm visoka, dobro razvita, temnih friziranih las. Če je utopljena morda iz Maribora ali okolice, naj to javijo policiji.

— Slažbe debe. Mariborska Borza dela izše 2 restavracijski kuharici, čevljarkega pomočnika in mlinarja. Interesenti dobe podrobna pojasnila med uradnimi urami.

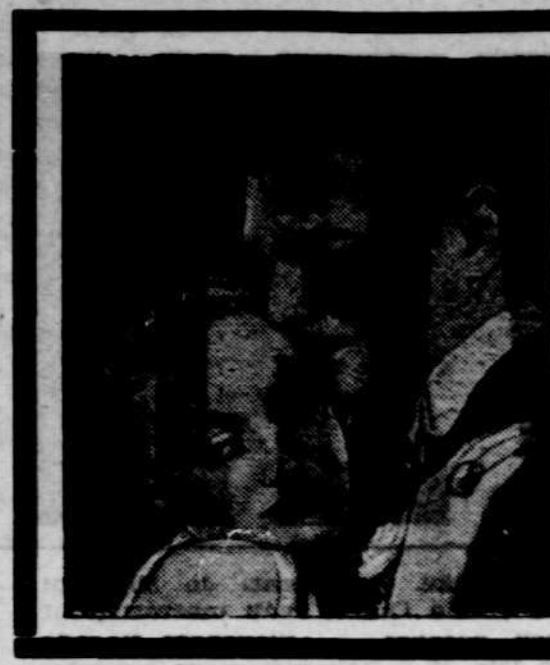
Čudno

— Včeraj je minilo 20 let, odkar sem zagledala luč sveta.

— Sirota, kaj si bila prej tako dolgo slepa?

— Zabit za dva. — Gospod profesor, kaj je moj sin res tako slab dijak?

— Pa še kako, dragi gospod. Njegova zbitost bi zadostovala, da bi padla dva dijaka.

Premiera ob 16., 19.15 in 21.15 uri!

DANES NOVITETA!

JOAN CRAWFORD, CLARK GABLE

Varljiva ljubezen

»Ela Herz ist zu verschenken«
V nemškem jeziku!

KINO UNION, tel. 22-21

Nase gledališče

DRAMA

Sreda, 17. junija: Tuje dete. Izven. Cene od 10 Din navzdol.

OPERA

Sreda, 17. junija: Vesela vdova. Red Sreda. Četrtek, 18. junija: Lucia di Lammermoor. Red Četrtek.

Občni zbor Zveze za tujski promet

Razmere za tujski promet so se letos pri nas precej zboljšale

Ljubljana, 17. junija. Dopoldne ob 10. so se zbrali v Zbornici za TOI naši delavci na polju turizma na rednem običnem zboru Zveze za tujski promet v Sloveniji. Udeležba je bila zelo lapa. Po uvodnih formalnostih je predsednik Zveze dr. R. Maru predlagal udanostno in pozdravne brzojavke Nj. Vel. kralju, knezu namestniku Pavlu, ministru za trgovino, obrt in industrijo dr. Vrbaniču in banu dr. Nallačenu. Pozdravil je vse številne zborovale, predvsem zastopnika bana podbana dr. Majona, z mestno občino ljubljansko dr. Steleta, komisarja za TOI dr. Logarja, predsednika Zveze kopališč Jugoslavije msgr. Radičevića in direktorja tujske prometne organizacije Dragomirca iz Zagreba, številne zastopnike krajevnih tujske prometnih društev pri nas, občin itd. V lepem prijetnem govoru se je spominjal nedavno umrlih najboljših sodelavcev in sicer člana nadzorstva E. Vargazona in prof. Evgena Jareca, ki je bil delaven načelnik tujske prometne sveta mestne občine. Predsednik je poročal, da je bil premeščen dr. Andrejka v Beograd kot šef statističnega oddelka in predlagal, naj mu očni zbor izreče zahvalo za njegove velike zasluge pri delu za turizem.

V svojem poročilu je predsednik ugotovil, da so se razmere za tujski promet letos pri nas precej zboljšale, predvsem zaradi ministrske odredbe o tujem prometu, ki je nekakšen okvirni zakon za splošno ureditev tujkega prometa pri nas, in ker so se zboljšali tujski prometni odnosi med državami, zlasti z Avstrijo in Češkoslovaško, od koder prihaja večina turistov k nam. Ti uspehi so najbrž posledica izrednega zborovanja Zveze za tujski promet, ko so bile sprejete zelo važne resolucije za izboljšanje

nje in organizacijo tujkega prometnega dela pri nas. Z obžalovanjem je pa moral predsednik ugotoviti, da niso našli dovolj razumevanja za mnoge naše kraje, ki imajo vse pogoje za letovišča, a nimajo odobrene polovične voznice. Prav tako na pristojnih mestih ne kažejo dovolj razumevanja za potrebe Dolenjske in razvoja tujkega prometa tam, kar se kaže predvsem v neprimeren voznem redu. Zveza za tujski promet je za svoje delo našla dovolj razumevanja na lani, občini in pri drugih tujke prometnih činiteljih in upa, da bo končno tudi železniška uprava upoštevala vse njene nasvete.

Zborovalce je pozdravil v imenu Zveze kopališč Jugoslavije msgr. Radičević ter naglasil, da naj njegov prihod izrazi spoštovanje zvezi za sodelovanje z Zvezo kopališč ter prošil, naj bi Zveza za tujski promet ostala tudi v bodoče v tako tesnih stikih z njimi. Nadalje je pozdravil zborovale komisar Zbornice za TOI dr. Logar in ravnatelj šubice iz Celja kot zastopnik tujke prometnih organizacij iz Celja in Maribora.

Izvelec izravnega tiskanskega poročila o delovanju Zveze v preteklem letu je podal ravnatelj Pintar.

Ravnatelj Pintar je podal tudi poročilo o računskem zaključku, kakor je poročal član nadzorstva Rihteršič. Nato so takoj prešli na volitve. Izvoljenih je bilo 14 odbornikov, 3 člani nadzorstva in 2 namestnika, po večini dosejani odborniki. Po volitvah so debatirali o poročilu. Prvi se je prigrabil dr. Pavlin v imenu Avtokluba ter se zlasti zavezal za zboljšanje cest pri nas, predvsem za gradnjo avtomobilske ceste Ljubljana - Sušak. Ob zaključku lista zborovanje še traja.

Odpiranje trgovin v poletnem času

Ljubljana, 17. junija. Na željo dopisnika V. K. v »Slovenskem Narodcu« z dne 16. t. m., naj bi tudi gospodinjstva povedale svoje mnenje glede odpiranja trgovin v poletnem času, izjavljam: Dravska sekcija Jugoslovanske ženske zveze se je že pred dvema mesecema na svoji širši seji vprico zastopnic 20 včlanjenih ženskih organizacij izjavila soglasno za opoldanski poletni počitek trgovcev in njihovih sotrudnikov od 12—15 popoldne. Dravska sekcija JZZ je nastavila viogo v tem smislu na kr. bansko upravo ter jo oddala s soglasjem in s podpisom uprave Zveze gospodinj, ki je itak član JZZ in ki je lani sama poslala enako pismo prošnje kr. banski upravi. Kakor vsa dravska sekcija JZZ, se je torej tudi ona sama že prej zavezala za toli potrebni in zaželjeni počitek trgovcev in sotrudnikov.

Od strani gospodinj kot glavnih kupovalk torej ne le da ni nikakega ugovora proti opoldanskemu počitku, nego se celo solidarno zavzemamo zanj in ga uslužbenecem od srca privoščimo.

Slaba gospodinja in malomarna gospodinjka pomočnica je ona, ki teka šele v opoldanski urah, ko se obed že kuha, po različne stvari v trgovino!

Minka Govčkarjeva, predsednica JZZ.

Dve deklici utonili

Maribor, 17. junija. Včeraj dopoldne se je v Murščah pri Slatini Radencih pripetila nesreča, katere žrtev je postala 3letna Stefanija Hvalec-Mati je dminarica in je odšla po opravih, otroka j epa prepuštila svojim staršem. Kar se je deklica izmuznila ter odšla za hišo, kjer se je igrala. Med igro je padla v meter globoko jamo in utonila. Otroka so pozneje našli mrtvega.

Podobna nesreča se je pripetila v P. rčljaku pri Slatini Radencih, kjer je v mlakuži na polju utonila komaj 3letna Angela Klemenčičeva. Otrok je bil brez nadzorstva. Iskali so ga ves dan, zvečer so ga pa našli mrtvega na polju.

V Savo je skočila

Ljubljana, 17. junija. Dopoldne ob 10. se je izprehajala ob Savi blizu črnuškega mostu neka mladenka, ki je s svojim čudnim vedenjem vzbujala pozornost ljudi. Naenkrat je obstala na obrežju in se tik pod mostom poglala v dročto Savo. To sta opazila dva kopalca, ki sta se pogumno poglala v vodo in rešila nesrečno dekle smrti. Na pomoč so poklicali reševalce, ki so nezvestno dekle prepešali v bolnico. Obupanka je imela pri sebi samo napotnico za bolnico na ime Marija E. Spila je precej vode in je bila vse dopoldne nezvestna.

Iz Kamnika

— Otvoritev strelišča. V nedeljo bo slovesna otvoritev in blagoslovitev nove zgradbene strelišča strelske družine Mekinje. Kamnik. V zvezi z otvoritvijo se bodo vršile strelske tekme in se pričakuje velika udeležba strelcev iz vsega okrožja. Kot nagrade bodo razdeljena krasna darila. Pokroviteljstvo nad otvoritvijo je prevzel upravnik smodnišnice podpolkovnik g. Milojko Panovc, ki ima zelo veliko zaslug, da si je strelska družina postavila tako krasno strelišče.

DNEVNE VESTI

— Mednarodna turistična konferenca na Sušaku. V torek 30. t. m. se prične na Sušaku mednarodna turistična konferenca, ki ji bodo prisostvovali predstavniki naših turističnih ustanov in parobrodskih družb ter delegati madžarskih in češkoslovaških železnic. Razpravljalo se bo o uvedbi nedelj-skih turističnih vlakov med Splitom in Prago. Ti vlaki bodo vozili preko Madžarske, Slovaške in Moravske in bodo dobrodošli zlasti češkoslovaškim turistom, ki radi prihajajo k nam na počitnice, ker bodo uživali vne olajšave. Turistični vlaki, ki so začeli voziti 1. junija med Prago, Bratislavo, Dunajem in Zagrebom, so rentabilni. Gotovo bi bili rentabilni tudi turistični vlaki med Splitom in Prago.

— Za znižanje pristojbin za poštne predalčke. Pristojbine za poštne predalčke so bile določene še v dobrih starih časih in so za sedanje razmere odločno previsoke. To čutili zlasti trgovci in sploh gospodarski krogi. Ker ot nedeljah in državnih prazni-kih pismonoše ne raznašajo pošte, je potreba po poštah predalčkih še večja. Marsi-kdo bi rad imel poštne predalček, pa ne zmora visokih pristojbin. Zato se je obrnila novosaška trgovska zbornica na pošt-no ministertvo s prošnjo naj te pristojbine zniža.

— Primorje v pričakovanju ukinitve sankcij. Trgovci in Reki komaj čakajo, da bi bile sankcije proti Italiji ukli-njene, ker bi s tem oživilo vse gospo dar-sko življenje. Po vseh iz gospodarskih krogov se ukinitve sankcij že pripravlja. Tudi v Hrvaškem Primorju je nastopilo lepo vreme in letovišča so polna gostov. V Crikvenici je že okrog 2.000 gostov, polna so pa tudi letovišča na Ratu in Krku.

KINO SLOGA, tel. 27-30

Danes poslednji ob 16., 19.15 in 21.15

EPIZODA

PAULA WESSELY in K. L. DIEHL

— Konkuzi in prisilne poravnave. Društvo inženjerskega in veletrgovca v Ljubljani objavlja za časa od 15. do 31. maja sledečo statistiko: otvorjeni konkuzi v dravski banovini 1, v savski 2, v dunavski 2, v vardarski 1. Razglašene prisilne po-ravnave izven konkuz v dravski bano-vini 4, v savski 3, v vrbaski 1, v primorski 3, v drinski 3 in v zetski 1, v dunavski 2, Beograd, Zemun Pančevo 1. Končana kon-kurzna postopanja v savski 1, v primor-ski 2, v drinski 2, v dunavski 6, v morav-ski 4, v vardarski 1, Beograd, Zemun, Pan-čevo 7. Potrjene prisilne poravnave v drav-ski banovini 6, v savski 2, v vrbaski 1, v primorski 1 in drinski 1.

— Razširjenje splitske bolnice. Državno bolnico v Splitu bodo razširili in stroški za razširjenje bodo znašali 10 milijonov Din. SUZOR je dal ministrtvu socialne politike in narodnega zdravja 25 milijonov posojila. Od tega se bo porabilo 10 mil-jonov Din za razširjenje bolnice v Splitu, 5 milijonov za razširjenje bolnice v Ljubljani, drugo pa dobe Skopje, Niš in druga mesta.

— Ustanovitev inženjerske zbornice v Splitu. V ponedeljek so imeli splitski inženj-erji in arhitekti sestanek, da se dogovore o izvolitvi nove uprave splitske inženjerske zbornice. Na inženjerskem kongresu na Bledu je bilo sklenjeno, da se splitski inženj-erji ločijo od ljubljanske zbornice in ustanove v Splitu samostojno zbornico. Uprava inženjerske zbornice bo izvoljena na prihodnjem sestanku.

— Izvoz našega vina v Nemčijo. Na tr-govinskih pogajanjih z Nemčijo so naši de-legati predlagali, naj bi Nemčija dovolila uvoz 2.000 vagonov našega vina. Nemški delegati so ta predlog sprejeli pod pogo-jem, da bodo nemški strokovnjaki izbrali za izvoz v Nemčijo prikladna vina. V krat-kem prisplo v našo državo nemški strokov-njaki, ki bodo vina izbirali. Po pogodbi bi morala Nemčija do konca tekočega leta uvoziti iz Jugoslavije okrog 1.000 vagonov vina, kar bi izpraznilo mnoge zdaj polne kleti. Izvoz vina v Nemčijo bi znatno olajšal položaj naših vinogradnikov. Vprašanje je seveda, če se bo dobilo v naši državi dva tisoč vagonov tipizirane vina.

— Premestitev urugvajskega konzulata s Sušaka v Split. Urugvajska vlada je do-volila, da se preseli urugvajski konzulat s Sušaka v Split. Vodstvo konzulata ob-drži šef jugoslovenskega Lloydja v Splitu kapetan Ivanović.

— Splitsko in cetinjsko gledališče se združita. V Splitu se mudi predsednik cen-tralne uprave udruženja gledaliških igral-cev iz Beograda Božo Nikolić. Njegov pri-hod je v zvezi z vprašanjem stalnega gle-dališča v Splitu omdomno združitve split-skega in cetinjskega gledališča. Vse kaže, da bo prišlo do združitve. Novo gledališče bi izmenoma igralo v Splitu, šibeniku, Dubrovniku in na Cetinju.

— Nagradno tekmovalje strelske dru-zine Mekinje. Vse družine pozivamo, da se v čim večjem številu udeležijo nagra-dnega tekmovalja savezne strelske dru-zine v Mekinjah pri Kamniku dne 20. in 21. t. m. Ljubljansko strelsko okrožje.

— Odpiranje trgovin v poletnem času. Naj mi bo dovoljena še zaključna beseda v tej važni debati, ki je zainteresirala kar tri osebe! G. V. K. naj samo pojasni, kako je ugotovil, da je velika večina trgovcev in ogromna večina pomočnikov za poznejše odpiranje. Meni o tem ni nič znano. Ali je nabiral podpise s polo, ali je bil izveden kak plebiscit? Nekateri večje trgovine že nekaj dni odpirajo ob 15 in prav imajo, če jim to prija. Saj jim tega nihče ne brani. Ne ustrez-a pa to vsem. Samo to sem hotel ugotovi-ti. Tudi ni točno, da se trgovine odpirajo od 14 do 18, ker je to le pri železninarjih, ki so pa to iz lastne iniciative menda že lansko leto uvedli. Vse druge trgovine za-pirajo ob 18.30 ali ob 19. Če se zahteva od-piranje ob 15, bodo le ti trgovci zahtevali

tudi zapiranje za 1 uro pozneje in tako pri-demo do zapiranja ob 19. ali 19.30, da ne bo delovni čas omejen. Vsa ta akcija bi se morala iz vsakega organizirati druga-če, kakor se je. Če se je večina trgovcev izrekla za poznejše odpiranje, zakaj pa tega ne izvajajo?

— Idrijtani in prijatelji. Izlet k Sv. Trem kraljem, ki je bil zaradi neugodnih vremen-skih napovedi za 7. t. m. preložen, bo ne-preklicno in ob vsakem vremenu v nede-ljo 21. t. m. K sporedu, ki bo točno isti, ka-kor je bil že objavljen, se pridruži še pro-slava največjega idrijtanskega praznika Sv. Ahacija, ki bo 22. t. m. De ja na bu bjenja mankalu u nedile zjutra ab sedmih pred Stacijunam. Ani baje šli ži u zbuta, ka baje na varh kriš kriš. Bu čist luštnu, nu pa ba-ma že pisal.

— Planinci, smučarji! Triglavsko pogor-je je še vedno visoko zalito s snegom ter nudijo prostrani tereni pod Kredarico naj-lepšo smuko. Marsikateri bo zmajal z glavo ter mislil, da je to le vaba. Vendar se more vsak planinec smučar sam prepričati, kako ugodna je smuka v sedanjem času. Skozl Kot nesejo smučke nosači iz Mojstrane za zmerno ceno. V višini ca 2000 m že prične smuka. V okolici Staničeve koče, ki je stal-no oskrbovana, so najlepša smučišča. Smu-čarji, ki prihajajo v dolino ter se vračajo s svojih tur ne morejo prehaliti sedanjih ugodnih snežnih prilik. Ugodna smuka na Triglavu bo trajala predvidoma še najmanj en mesec. Ljubitelji visokogorske zimske narave in smučarskega sporta naj hitijo s smučmi na Triglav. V Staničevi koči je še vedno na razpolago smučki učitelj g. Sto-par, ki spremlja turiste na raznih smučskih visokogorskih turah.

— Silna vročina v Beogradu. Včeraj zju-traj je pritisnila v Beogradu silna vročina. Toplomer je kazal v senci 31.5. Seveda so takoj oživila kopališča na Savi in na Du-navu. Temperatura vode je znašala že 20.5. Sicer se pa tudi pri nas ne moremo pri-toževati, da bi nas zeto. Kakor nas je do-lej. Vročina pritiška polagoma tudi pri nas.

— Vreme. Vremenska napoved pravi,

da bo pretežno jasno in toplo vreme. Vče-raj je znašala najvišja temperatura v Beo-gradu 31, v Splitu 30 v Skopju 29, v Za-grebu in Sarajevu 27, v Ljubljani 26.8, v Mariboru in Rogasvi Slatini 25. Davi je kazal barometer v Ljubljani 766.4, tempe-ratura je znašala 15.5.

— Dva živa delfina so ujeli. Poročali smo že, da se je pojavilo letos v Dalma-ciji izredno mnogo delfinov, ki delajo ri-bičem veliko škodo, ker jim razganjajo ribe. V ponedeljek ponoči je ribič Perazič v morju blizu Splita ujel dva živa delfi-na in včeraj ju je pripeljal na splitsko tržnico. Ko je hotel enemu odsekati gla-vo, je delfin skočil s kamenite mize in se premetaval skoraj celo uro po ribarnici, dokler ga niso ukrotili. Splitski ribiči so ujeli v ponedeljek ponoči 320 kvintalov sardel in skuš.

Samo še danes ob 16. in 21.15

Vaša mala, zlata, ljubka:

SHIRLEY TEMPLE

MALA GOSPODIČNA

ELITNI KINO MATICA

JUTRI: »SKANDAL DNEVA«

— Nevenke Borošak se niso mogli za-slišati. Uradnica Nevenka Borošak, ki jo je Ing. Aleksander Klajčič v Zagrebu polil s solno kislino, bo okrevala. Včeraj je še niso mogli zaslišati, ker je bila še presla-ba. Tragedija Ing. Klajčiča je globoko pre-tresla njegove prijatelje in znance. Po-kolnji je bil znan kot vesele uradnik, v sportnih krogih pa kot dober amužar. Po-kopan bo danes popoldne.

— Pred senzacionalno obravnavo v Za-grebu. Jutri se prične v Zagrebu glavna obravnavna proti zagrebškemu zdravniku ginekologu dr. Mirku Karpatiju zaradi od-pravljanja telesnega plodu. Z njim so ob-tožene tudi neka učiteljica osnovne šole, neka prodajalka in mladoletna služkinja. Obravnavna bo trajala 7 dni.

— Sredi ulice je stal na glavi. V Zagre-bu so se radovedneži že več dni zbirali okrog delavca Ivana Kovačevića, ki se je sredi ulice postavil na glavo in stal tako po več minut. Ljudje so ga v začetku za-čudeno gledali misleč, da ni pri zdravi pa-meti, pozneje so pa zvedeli, zakaj stoji na glavi. Mož namreč pravi, da ima težko želodčno bolezen in da krči ponehajo, če se postavi na glavo. Tako se je postavil več dni po ulicah na glavo, dokler ga ni spravila policija v bolnico.

— Samomor 80letne starke. Včeraj zju-traj je skočila v vodnjak 80letna Jana Slo-fanovič iz klinike blizu Preševa. Vzrok sa-momora je bila visoka starost in pa obup zaradi preostlih nesreč, ki so zadele njeno rodbino.

Iz Ljubljane

—lj Manufakturi in trgovci modnega blaga bodo odpirali ob 15. Snodi se je vršil v Trgovskem domu gostanek ljublj-an-skih manufakturstov in trgovcev z mod-nim blagom, na katerem so razpravljali o odpiranju trgovin v poletnem času. Po daljši debati je bil naposled sprejet sklep, da bodo odlej trgovine odpirali šele ob 15. Za ta predlog je glasovalo 17, proti pa 5 trgovcev. Ker niso bili vsi solidarni, se-veda sklep ni obvezan za vse trgovce in bo končna odločitev prepuščena banški upra-vi. Trgovci, ki so bili za ta predlog, pa bodo odpirali trgovine ob 15, ne glede na to, kakšna bo končna odločitev banške uprave.

—lj Trnovska kanalizacija. Delo je za-radi stavke precej zastalo. Včeraj so za-čeli zopet delati kakor tudi v Ljubljani, nič. Zbiralniki, ki ga betonirajo na Tr-novskem pristani, bo okrog 800 m dolg. Zbetonirali so ga v dolžini okrog 100 m, kjer je najokrajša cesta. Poslednega pomena bo zbiralni kanal že zaradi kanalizacije Opekarske ceste. Toda za kanaliziranje te

ceste še nimajo denarja. Jarka ob Opekars-ki cesti sta prava posebnost v zdravstvu, nem pogledu. Ker nimata dovolj padca, se voda ne more odtekat; zastaja in kuži srak slasti poleti. Ko bi se v jarka izte-kala sama voda, bi to ne bila nobena ne-sreča, toda jarka sta polna gnojnice, ki se izteka iz gnojníc. To je nedvomno naj-večji zdravstveni nedostatek, saj je Ope-karska cesta že v resnici mestna in ob-nji so že v sklenjenih vrstah hiše. Neka-teri hišni posestniki ob Opekarski cesti se vneto potegujejo za kanalizacijo Ope-karske ceste, a še niso imeli posebnega uspeha, ker občina na to delo nima denar-ja, kakor jim zatrjujejo.

—lj Niso še delali v polnem obsegu vče-raj v Ljubljani, ker struga še ni bila vsa suha. Zaporica na Špiči je nekoliko pu-šala vodo in včeraj so masili spranje z ilovico. Iz izoliranega dela struge so čr-pali vodo s črpalko na električni pogon. V strugi in zuma; so delavci popravljali stavbno železnico, da lahko zdaj zopet vo-zi po nji minijaturni vlak. Pravo delo se je začelo šele danes.

Zvočni kino IDEAL

DANES VESELA OPERETA

„PTIČAR“

Wolf Albach Retty, Maria Andergast, Lil Dagover

Predstave ob 16., 19. in 21.15 uri.

—lj Vid vaših oči si obvarujete je z op-tično čistimi brušenimi stekli, katere si nabavite pri strokovnjaku Fr. P. Zajcu, Izprašan optik, Stari trg 9, Ljubljana.

lj— Seznam najdenih predmetov, prijavljenih upravi policije v Ljubljani v času od 1. do 31. maja: bankovci za 100 Din, srebrna ovratna verižica, zlat obsek v obli-ki kvadrata, 6 denžnikov, 2 moška denžnika, aktovka z vrečo in moški klubok par dam-skih rokavic, rjave barve, otroški plašč, damska črna ročna torbica z 12 Din 75 pa, pa in rožni venec, črna ročna torbica z rož-nim vencom, 10 fotografijami in 2 listka z naslovom Sorl Ferdinand in Mavec Uršula, rjava damska torbica v njej 2 molitvenika, 2 ročca, 2 ključa, moder trak s svetinico in naslov Cegnarjeva ulica 12, 14 ključev, damske sive kratke nogavice, rjava listni-ca v njej prometna knjižica na ime Pod-jed Mihael in druge listine na ime Mor-kun Ivan, stara udomačena srna, usnjata rjava aktovka v njej več parov starih no-gavic in 2 lovka psa. V železniških voz-nih so bili najdeni ti predmeti: 55 denž-nikov, 7 čepic, 13 klubukov, 3 damski sla-mniki, ogrodje dežnika, 4 palice, 7 plaščev, 2 baretki, 3 suknjiči, otroške hlače, ribiška palica, 2 para damskih rokavic, 2 nahrbt-nika, 14 aktovk, 3 zvezu sive robe, 6 kov-čevog, 3 pare čevljev, par moških galoš, fotoaparati, zavitek okov, zavitek z 2 stekla-nicami, zavitek z 2 starima denžnikoma, za-vitek kuvert in podob, zavitek šip, zavitek enj, 2 zavitka blaga, zavitek, 6 knjig, za-vitek kleparskega orodja, zavitek toaletnih predmetov, zavitek časopisov, 3 jopice, ru-ta, 4 šali, herbarij, pločevinast kotel, žep-ni nož, ogrinjalo, mreža s knjigami, ročno delo, pločevinasta cigaretna doza, mornar-sko bodalo, kolesarska črpalka, 2 novi kosi, svetilnik stojalo, kolesarsko sedlo, vreča krompirja, steklenica toaletne vode, vreča s 4 slammiki, kos železa, listnica z 200 Din, ročna torbica denarnica, 60 Din in 50 p in 62.68 šil, torbica s 115 Din.

—lj Drevi ob 18 in četrti bo izvajal v Fil-harmonični dvorani absolvent visoke šole drž. konservatorija v Ljubljani g. Reinhold Gallatja naslednji program: Bach-Tausing: Toccata in fuga v d-molu. Beethoven: So-nata op. 81 a. Chopin: Fantazija v f-molu op. 49. Skrijabin: Sonata — fantazija št. 2 op 19. L. M. Skerjanc: Dva nokturna (št. 1 in 6) Papandopulo: Toccata iz cikla »Par-

OPERNA KLET

Prilporeča cenj. gostom svoja priznana odlična vina, kot: OPOLO, BELO VUGAVA, ZLAHTNO CRNINO ITD.

Pivo v vrčih!

Izbrana kuhinja vedno na razpolago. KOSILO: juha, dve prikuhi, meso in kruh . . . Din 6.— à la carte, z močnato ali kompotom < 10.— Danes, jutri in v petek raznovrstne morske ribe, pripravljene na različne načine.

Nadalje, po beogradskem strokovnjaku pripravljeni: čevapčiči . . . Din 4.— pljeskavica Din 5.— ražnjiči . . . < 4.— zarezbnice . . . < 8.— djuibastija . . . < 6.— turska kava < 3.—

LOZIC LENKA.

MALI OGLASI

osreda 0.50 para, davek Dtr 2.—, osreda 1 Din, davek 5 Din.

Za pismene odgovore glede malih oglasov je treba priložiti znamko. — Popustov na pale oglasne se priznava

RAZNO

osreda 60 par. davek 2.— Din Najmanjši smek 8 Din

ELEKTRICNE INSTALACIJE

za luč, moč, signale in vsa v stroko spadajoča popravila Vam izvrši solidno

Ivan Mihelčič

elektrotehnično podjetje

Ljubljana,

Borštnikov trg 1., tel. 27-04.

/35. R.

PRODAM

osreda 50 par. davek 2.— Din Najmanjši smek 8 Din

DAMSKO in moško kolo no-

vo poceni prodam. Kongresni

trg 7, dvorišče. 1820

DANES OB 6. URI POPOLDNE

pečen prašiček na ražnju,

čevapčiči in ražnjiči ter prvovrstna dalmatinska vina po najnižjih cenah. Se priporočata

Brata Vestič

Restavracija „LLOYD“

BOLNE NOGE

Z uporabo novega sredstva, olajšanje v treh minutah

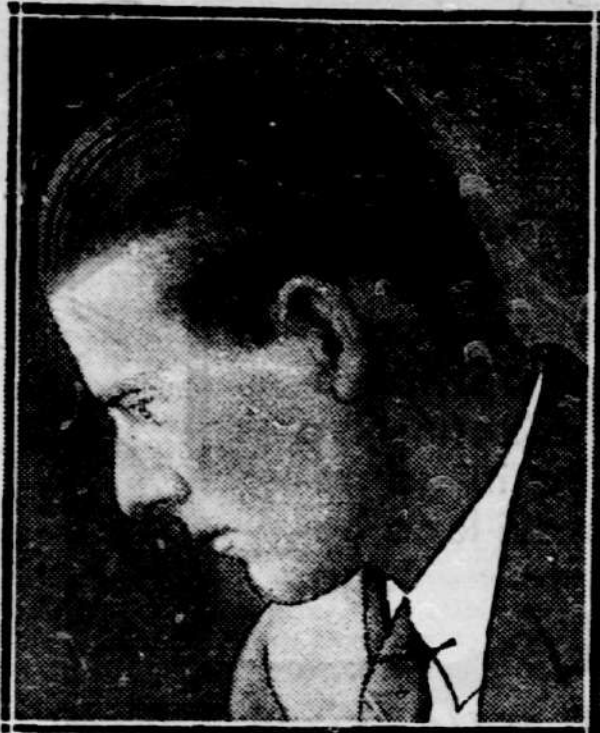
Na tisoče ljudi v Fran-ciji se poslužuje danes novega sredstva, ki naglo in z lahkoto odpravlja vse težave in bolečine nog. Se drevi pomočite noge enostavno v vročo kisi-kovo kopel Saltrat Ro-della. Občutljivost bo mi-nila takoj, ko bo kisik prodir v kožo. V treh mi-nutah popolnoma prene-hajo vsa vnetja in otekline. Kurja očesa se omečajo tako, da jih lahko odstra-nite popolnoma s koreninami brez bolečin in nevarnosti. Nosilci hote la-hko lepe čevlje manjše številke ter z lahkoto hoditi ves dan, ali pa pla-sati vso noč. Saltrat Rodell se prodaja z jametvom po znatni ceni v vseh lekarnah, drogerijah in parfumerijah.

SALTRAT RODELL

Avtomobilska nesreča ing Cvejića

V ponedeljek zvečer je pri št. lju zavezil v avto grofa
Brussella

Maribor, 17. junija.
V ponedeljek zvečer se je pripetila pri
št. lju težka avtomobilska nesreča, ki po
srečnem naključju ni zahtevala človeških

žrtve. Iz Maribora se je vozil predsednik
kopališkega poverništva iz Gleichenberga
v Avstriji grof Brussella z grofico Spauer.
Sofiral je grofov sofer in vozil pravilno po

desni strani. Na ostrem in strmim ovinku
v št. lju je nenadoma privozil od nasprotne
strani drug avto, ki je vozil iz Avstrije proti
Mariboru. Z drugim avtomobilom se je
vozil naš znani operni pevec ing. Nikola
Cvejić, ki je bil pred leti član ljubljanske
opere, zdaj je pa angažiran v Brnu. V
njegovem avtomobilu je bila tudi njegova
služkinja. Ing. Cvejić se je vozil v domovi-
no na koncertno turnejo. Nastopiti namera-
va v Beogradu, Zagrebu in Ljubljani.

Ni še pojasnjeno, kako sta oba avtomobi-
la z vso silo trčila skupaj. Udarce je bil tak-
o silen, da sta se oba avtomobila postavila
na zadnja kolesa. Grofica Spauer je bila
težko ranjena na glavi in njeno stanje je
precej nevarno. Tudi grof Brussella se je
pobil na glavi, njegov sofer pa je ostal po
čudnem naključju nepoškodovan. Pravo ču-
do je, da sta ostala nepoškodovana tudi
ing. Cvejić in njegova služkinja.

Oba avtomobila sta seveda razbita. Na
Cvejićevemu avtomobilu se je razbil tudi
motor, tako da avto ni več poraben.

Avto grofa Brussella so odpeljali na to-
vornem avtomobilu v Graz. Ranjeno grofico
so prepeljali v sanatorij dr. Cerniča. Nje-
no stanje je zelo resno, ker je izgubila mno-
go krvi in si pretresla možgane, vendar pa
dr. Cernič upa, da ji bo rešil življenje. Pa-
škodbe grofa Brussella so lažje. Ing. Cve-
jić je ostal začasnó v Mariboru, dokler ne
bo pojasnjeno vprašanje odgovornosti za
nesrečo.

starj grof de Grioux ter dokazal že dokaj
odreke rutine, v glasu pa probnostjo in in-
teligenco: pred vsemi Freilih Emil, Zelenik
Ljubica, Mlejak Marja, Bankart Janja in
Hrakovac Silva.

Oba večera sta bila v splošnem prav
posrečena ter je publika priznavala kon-
servatorij prav zadovoljive uspehe, glav-
nim solistom pa resnično lepe sposobnosti.
Obisk je bil obkret prav dober. Fr. G.

Manje so se odlikovali plesalci, a so tu.

Pred srečanjem Schmeling — Louis

V petek jutraj se spoprime v New Yorku Nemec
Schmeling in ameriški zamorec Louis

V ogromnem Yankee stadionu v New
Yorku bo jutrišnjem zgodaj jutraj iz-
ločilna borba med Schmelingom in Loui-
som, ki naj odpre enemu obeh pot do sve-
tovnega prvenstva proti Braddocku. Louis
si je z nekaterimi zaporednimi knock out
zmagami nad najboljšimi bokserji odprl
pot do izločilne borbe, Schmelinga pa sma-
trajo za edino zmago, da se mu zoper-
stavi. Schmeling si bo skušal ponovno pri-
dobiti svetovno prvenstvo, kar se doslej ni
posrečilo nobenemu bokserju, ki je že en-
krat izgubil ta naslov.

V Ameriki vlada za srečanje neverjetno
zanjemanje. Pričakujejo, da bo ogromna
stadionska rena zasledena do zadnjega ko-
tčka. Že zdaj se sklepajo visoke stave,
vidi se pa, da cenijo Schmelinga višje. Je
to posledica izvrstne kondicije, ki jo kaže
Schmeling na treningu, obicni pa tudi izraz
nenaklonjenosti Američanov zastop-
niku črnega plemena.

ati udarca na isti višini kakor takrat, ko
je premagal Risco, Paolina in Scharkeya.
Tehnično je postal še zrejši. Zlasti im-
pira njegova mirnost, ki jo obdrži pri še
tako srditih napadih svojih treninških
partnerjev. Za partnerje ima tri Ameri-
čane, ki nastopajo imenitno vsa po eno
kolo. Schmelinga je izučila skušnja njego-
vega srečanja z Baerom in zato pazi, da
ni pretrahirani. Počiva po ves dan in hodi
edino na ribolov ali pa vesla. Po mnenju
vodilnih strokovnjakov je Schmeling v
svoji sedanjosti formi edini, ki ne le, da je
vsaj enakovreden Louisu, temveč pred-
stavlja tudi za Braddocka največja ne-
sega nasprotnika.

V Lake Woodu v New Jersey, kjer
vežba Louis, je mnogo več nervoznosti.
Louis je zelo temperamenten in se je s
svojim menažerjem že ponovno sprl. Za-
čel je, da dobi 20 njegovih sorodnikov
in prijateljev najboljših proste vstopnice.
Ko so mu sporočili, da so vsi dražji se-
deži že razprodani, je zagrozil, da sploh ne
bo nastopil. Ko so ga opazovali pri tre-
ningu v borbi s partnerjem zamorcem Joe
Walcom, se je pokazal v tako slabi luči,
da so mnogi posetniki kimalje odšli. Wal-
cott ga je večkrat močno pogodil v obraz,
kar ga je silno raztogotilo in se je hotel
maščevati s hitrim knock outom. Toda
niti en njegov udarec ni zadell, kar je dalo
nekemu sportnemu poročevalcu povod, da
je napisal, da Louis še nikdar ni bil tako
neizguren kakor je sedaj. Tudi telesno še
ni v formi. Že po nekaj kolih je popolno-
ma prepoten in kaže vidne znake utruje-
nosti.

Poznavalci trdijo, da ima Schmeling
vsekakor dobre izgleda proti Louisu. Če
se v začetku ne bo spuščal v borbo telo ob
telesu in zadržal Louisa, ki običajno v za-
četku silovito napada, bo lahko v drugi
polovici zaradi svoje večje hitrosti prevzel
inicijativo. Edino od sil njegovih udarcev
bo odvisno, da bo nato svojo premoč izrazil
s knock outom ali z zmago po točkah.
Vprašanje, koliko lahko Louis prenese, je
ostalo do sedaj še nerazčlenjeno, ker je
v vseh borbah zmagal že s prvim nasko-
kom.

Maks Schmeling si je izredil svoje veš-
tališče v idilični okolici Napanocha v drž-
avi New York. Na noben boj se še ni
tako temeljito pripravil. Poznavalci za-
trjujejo, da je v pogledu hitrosti in silno-

Beethoven in drugi evropski skladatelji ljubljeni Japoncev

Ne le lastne Muze, nego Muze vsega
kulturnega sveta spremljajo čudoviti du-
ševni napredek Japoncev. Evropskim iz-
obražencem so nauki Konfucija in Budha
znani, toda Japoncem so spisi Dosto-
jevskega, Bucona, Hegela, Kanta, Sch-
openhauera dobri in ljubi znanci in učil-
ci. Nikjer na svetu ni tako bogatega du-
ševnega življenja kakor med japonskimi
intelektualci. Moderna japonska kultura
je zlitina japonske in zapadne evropske
ter ameriške kulture. Maksimal pa je
nezdružljivo in je ohranilo povesen evrop-
ski ali ameriški duh in značaj, pa je
vendar prodrla v globlje v japonsko dušo.
Pred šestdesetimi leti je britanski mor-
nariski bobnar naučil japonske mornarje
bobnati. To je bil prvi vdor tuje muzike.
Danes dirigira enajstletni Japonec Shiga-
taka Arima Haydnovo simfonijo, igra-
či, uprizarajo Bizetovo Carmen v japonski-
ni, dajejo po radiu v široki un. Griego-
vega Peera Gynta in imajo na koncertnih
vzponih skladbe Čajkovskega, Mendels-
sohna, Beethovna, Saint, Saens (Samson
in Delila) in Berlioz.

Slike in smrtne maske Beethovna, Mo-
zarta, Verdieja in Wagnerja prodajajo v
masah in kupujejo celo revni dijaki. Na
japonskih cestah Nagasakija in Tokia
lahko poslušajo iz radia Beethovno V.
in VI. simfonijo, pa tudi Eroico. Po ja-
panskih trgovinah so kupovalcem glasbene
plošče na razpolago, da jih poslušajo iz
gramofonov brezplačno. Ljubljenci Ja-
poncev pa je Beethoven in njegovih sim-

fonij se ne naveličajo. Edgar Lajtha piše
v svoji pravkar izšli knjigi »Japan ge-
stern, heute, morgen,« da na vsem svetu
ne prodajo toliko plošč z Beethovnovimi
skladbami kakor na Japonskem. In po
ulicah vabijo lepaki z ogromnimi Beetho-
novimi glavami na koncerte, na katerih
izvajajo japonski orkestri njegova ne-
smrtna glasbena dela.

V Jokahimi in Tokiu imajo pevski
društva z moškimi, ženskimi in otroškimi
zbori, imajo kvartete za Haydnove sklad-
be, orkester samih mandolin in družbe
Richarda Wagnerja. Japonski pevci solisti
prirejajo v dvoranah s po 3000 sedeži
koncerte z deli Bacha, Chopina, Verdija
in dr. Na Japonskem je bilo lani nad 2
milijona naročnikov radia, ki dobivajo
po dvakrat na teden glasbo zapadnih
skladateljev.

E. Lajtha poroča v omenjeni knjigi:
Mnogi Japonci se radi ure in ure po-
govarjajo le o muziki. Govoril sem z Ja-
poncem, ki ni videl še nobene uprizoritve
Wagnerjevih oper, vendar je znal vsa
partitura Tristana na pamet. V tuji glas-
bi jim ni prav nič tujega. Uživajo jo, ka-
kor bi bila napisana samo zanje.

Se njihovi dedje so poizkušali zapad-
njaško muziko japonizirati. Cesarska
glasbena akademija je hotela z orkestri
z evropskimi instrumenti izvajati ritmične
japonske melodije ali pa z japonskimi
priporočila, naj se ustanove veliki sim-
fonični orkestri, sestavljeni iz evropskih
in japonskih instrumentov. Kmalu pa so

izprevideli, da so napačno zasnovovali
jedrja ter so se orientirali izključno ev-
ropsko, nemško. Po japonskih osnovnih
šolah imajo danes klavir in gramofon s
celim kupom plošč ljudskih popevk zapad-
nih narodov.

Glasbena sezona v Tokiu stoji, celo po
mednarodnem merilu, na visoki stopnji.
Dvorana Hibiya, kjer je dirigiral baron
Hidemaro Konoye, je bila skoraj vedno
polna do zadnjega sedeža. Simfonični
orkester je sviral dela Beethovna, Schu-
manna, Brahmsa, Čajkovskega, Rimskega.
Korsakova i. dr. 95% občinstva je bilo
Japoncev. Toda Japonci ljubijo le domače
umetnike in glasbenike; je posebno popu-
larni tuji umetniki imajo s svojimi pri-
redbami še polne hiše. Neznani tuji
ostajajo večinoma brez poslušalcev.

Za Japonce ni danes že nobene mu-
zikalne senzacije. Poznajo in imajo vse.
V Tokio dobijo hitro vse evropske glasbe-
ne novosti. Petnajst glasbenih listov v
Tokiu poroča o glasbenih delih več kakor
se poroča celo v Evropi.

Cesarju Hirohitu svirajo trikrat na te-
den dela Haydna, Mozarta in Beethovna;
ti so njegovi ljubljenci.

Vzle navdušenju za tujo glasbo pa Ja-
ponci svoje narodne muzike ne zamenja-
ajo. Celo na dvoru jo goje. Mladi Japonci
pa je ne marajo več in za Evropo
je smešna. Za inozemca so užitek le še
moderne japonske ljudske popevke. Lepe
tužne pesmi o neutешnem ljubzenskem
hrepenju. Dolge balade pa opjevajo ju-
naštva japonskih vojakov v Mandžuriji.

Pisatelj Chesterton umrl

V nedeljo je umrl v Beaconsfieldu pri
Londonu znani angleški pisatelj Gilbert
Keith Chesterton, star 62 let. Pokojni je
bil rojen 1. 1874 in prvotno je študiral ali-
karstvo, pozneje se je pa posvetil novinar-
stvu. Kot pisatelj je bil izredno ploden in
njegova dela so prevedena v vse svetovne
jezike. Izdal je knjigo pesmi »Poems«, svo-
jo filozofijo in versko prepričanje je pa
razložil v esejističnih knjigah »Orthodoxy«
in »Heretiki«. Izmed njegovih kritičnih del
se odlikujeta študiji o Shawu in Dickensu
ter knjiga o viktorijanski dobi v angleški
literaturi.

Najbolj znane so njegove pastolovske
knjige kakor »Klub čudnih obče«, »Drug
Četrtak« in nekaj knjig detektivskih pri-
god, čijih osrednja postava je zanimivi tip
očeta Browna. Chesterton je bil katoliški
pragmatični mislec, nasprotnik reformator-
jev, dekadenov, puritanizma in amerikan-
izacije. Poskušal je uveljaviti se tudi kot
dramatik, toda brez večjega uspeha. Izda-
jal je svoj list »G. K. Chesterton's Weekly«.
Kazal je vedno močno nagnjen k tradi-
cionalizmu, ki ga je vodil k pobujanju stran-
karstva in radikalnega socializma. Njegova
dela se odlikujejo z duhovitostjo in para-
doksi.

Iz Celja

— Napad na nezrelo. V nedeljo je 32letni
pri mesarju gostinstarja in prostornosti G.
Jošip Hodnik zaplenil dinar Jože Co-
bular spremljal neko dekle domov. Splo-
ma so ga napadli neki ljubosumni fantje
s koli in planili na ter ga hudo poškodovali
po lavi nogi, lavi roki in hrbtu. V Westno-
ji tovarni v Gaberju je padla 20letna de-
lavka Ana Zupančič iz Celja v ponedel-
jek tako nezrečo, da se je poškodovala
po glavi in občutala nezavestnost. Poškod-
ovanja se zdravila v celjski bolnišnici.

— Suša na polju. Celjska poljstva ni
imela v zadnjih tednih niti enega večjega
kriminalnega primera, kar je za Celje red-
kost in dokaz, da se je javna varnost v Cel-
ju v zadnjem času znatno zboljšala.

— Celjski trg je bil v torek dobro za-
ložen. Cene so bile sledeče: prve hrustke
6 Din kg, češnje 3 Din liter ali 4—8 Din
kg, vrtna jagode 4 Din kg, zgodnje zelje
4 Din, okrovi 4 Din kg, koleraba 3 Din,
karfiola 10 in, špargelj 12 Din, paradižniki
14 Din, grah v strožju 3—4 Din, fižol v
strožju 4—5 Din, zgodnji krompir 3—4 Din,
pomni krompir 1 Din kg, jurčki 0.50 do 1
Din komad, špinacea 1 Din krompir. Vrtni
jagod, ki so jih prinesli v torek na trg 70
košar, bo v dobrem tednu zmanjkalo.

— Sladkor se je pocalil. 8 1/2 t.m. se
je sladkor v kockah in v prahu v Celju po-
cenil za 0.50 Din. Sladkor v kockah stane
sedaj 15.50 Din, sladkor v prahu 16 Din.
Krištalni sladkor pa kakor doslej 14 Din kg.

OBJUBO JE DRZAL

— Objubili ste mi 30letnega vdovca, se-
daj pa vidim, da je star že 50 let. Gospod,
to je sleparija.

— Izključeno, milostiva, ženin, ki sem
vam ga preskrbel, je bil letos 30 let vdovec

André Theuriat:

14

Nevarna lepota

Roman

— Bodite mi pozdravljeni, gospod,
— je dejala kneginja tiho in podala Ja-
kobu konce svojih prstov v rokavicah.
— Globoko občudujem vašo nadarje-
nost.

Slišal je iz njenih ust še nekaj prijaz-
nih besed in jel je dvomiti, da-li je sploh
kdaj videla njegove slike. Govorila je
kakor da predava in rabila besede, ki jih
najdemo prej v knjigah, nego v vsak-
danjem pogovoru. Govorila je o slikar-
stvu in glasbi kot žena, ki se navdušuje
za lepe umetnosti, ki se pa še ni otrešla
romantičnih blodni.

— Gospod Moret, — je nadaljevala,
— upam, da nas boste razveselili s po-
setom v vili Endymion. Prepričana sem,
da vam bo ugajal moj park, saj je v njem
verno prikazana narava... Čez štirinajst
dni pridem garden-party. Objubite mi,
da pridete tudi vi. Vem, da ste ljubitelj
glasbe, zato vam pripravim redek užitek.

Jakob se je na vse načine opravičeval,
čel, da je rahlega zdravja, da živi
samotarsko življenje in da ne sprejema
nobenih povabil, toda kneginja je vztrajala
na svojem.

— Draga Manio, — je dejala in se
obrnila k neznani dami svetlih las, —
pomagajte mi pregovoriti gospoda Mo-
reta... Kaj ne, da je vili Endymion
vredna, da si jo človek ogleda?

Mlada dama se je po tem vprašanju
za hip ozrla z jasnimi očmi na slikarja,
pogledala ga je nekam ironično, potem
je pa odgovorila strupeno z lahkim tu-
jim naglasom:

— Gotovo, kneginja... Toda da bi
mojo prigovarjanje zaleglo kaj več, tega
ne verjamem. Ali ne mislite, da se spo-
dobiti, da bi me prej predstavili gospodu
Moretu?

— Oprostite, draga moja, prav pravi-
te... Gospod Moret, baronica Manie
Lieblingova, ena mojih najboljših prijatelj-
telic.

Jakob se je poklonil in ko je zopet
dvignil glavo, je srečal njegov pogled
dolga pogled zelenih, radovedno vanj
uprtih oči. Pogumno je prenesel ta smeli
in očarljivi pogled in z občudovanjem je
ogledoval elegantno postavo svetlozase

dame ki se mu je izza pahljače prijazno
smejala.

— Zdaj pa, ko smo zadostili družabni
dolžnosti, — je nadaljevala baronica z
lahko ironijo v glasu, — vam lahko potr-
dim, da je vili kneginje Olge Kolonbine
vredna, da jo umetnik poseti. Gostitelj-
ica je dražestna, tam boste videli krasna
drevesa, redke rastline... in pa razkoš-
ne originale, med katere spadam tudi
jaz, kar si štejem v čast.

Te besede je izgovorila s šaljivim, ne-
koliko porogljivim tonom, potem se mu
je pa v šali priklonila.

— Objubljam, — je odgovoril Jakob
smeje.

Potem se je priklonil kneginji, rekoč:

— Hvala, milostiva gospa, za vaše pri-
jazno povabilo.

— Da ne boste pozabili na svojo ob-
ljubo, vas opozorim na njo pisмено, —
je pripomnila kneginja Kolonbina in mu
podala roko.

Znova se je priklonil in odšel. Tudi
drugi gostje so razen Flaminia

Ossole. Ko so se s slikarjem za-
prla, so se govorili v loži.

— Figaro, trdi, — je pripomnila kne-
ginja, — da je visoko nadarjen, samo

nagnjen k realizmu mu očitajo... To
je škoda... ker res ni napačen.